

Biogas 2020: Fra ambitiøst mål til lokal praksis

Invitation til konference den 2. juni 2010

Regeringens Grøn Vækst plan fastsætter et meget ambitiøst mål for udbygning af biogasanlæg frem til 2020. Det er et initiativ, som er blevet modtaget meget positivt – men også et initiativ, som rejser en række spørgsmål omkring den konkrete realisering.

På denne baggrund vil KL, Klima- og Energiministeriet, Miljøministeriet og Fødevareministeriet gerne invitere til en konference. Hovedmålgruppen er kommunale planlæggere og biogaskoordinatorer, men konferencen henvender sig også til andre interessenter i landbrugs-, energi- og forsyningssektoren samt til biogasbranchen.

Målet med konferencen er at drøfte de spørgsmål, som der lokalt efterlyses svar på og afklare eventuelle uklarheder. Sekundært har konferencen til formål at initiere og understøtte en tværgående netværksopbygning mellem kommuner og andre lokale aktører. Der vil være fokus på, hvad der skal til for at komme ordentligt ud af starthullerne og i mål på den bedst mulige måde.

I 2012 vil der i regi af Grøn Vækst blive gjort status for udbygningen af biogasanlæg. I den forbindelse vil det blive vurderet, om der er behov for eventuelle yderligere tiltag for at opnå en større energiudnyttelse af husdyrgødningen.

Fokusområder på konferencen vil være

- De afgørende barrierer for at komme godt i gang:
  - Hvor og hvordan kan anlæggene placeres?
  - Hvordan sikres det, at projekterne er økonomisk holdbare?
  - Hvordan organiseres afsætningen af gassen?
  - Hvordan sikres en smidig godkendelse af anlæggene?
- Igangsætningspuljen på i alt 3 x 100 mio. kr. i 2010-2012: anlægstilskud til fælles biogasanlæg og til økologiske biogasanlæg
- Planlagte aktiviteter i 2010-2011, herunder gennemførelse og færdiggørelse af de øvrige Grøn Vækst initiativer (drejebog, koordineringsplan m.v.)
- Hvad er perspektiverne for biogas i det lange perspektiv (2050) på baggrund af målsætningen i Grøn Vækst om op til 50 pct. energiudnyttelse af husdyrgødning allerede i 2020?
- Præsentation af det statslige rejsehold, Biogassekretariatet, som tilbyder gratis at bistå kommunerne med placering af og planlægning for biogasanlæg.

Tid & Sted

Onsdag den 2. juni klokken 10.00- 16.00.

Munkebjerg Hotel, Munkebjergvej 125, 7100 Vejle.

Tilmelding

Tilmelding sker via KL's hjemmeside: <http://www.kl.dk/Teknik-og-miljo/Arrangementer/2010/06/Biogas-2020-Fra-ambitiost-mal-til-lokal-praksis/>

Det koster ingenting at deltage i konferencen.

Grøn Vækst aftalens initiativer til fremme af biogas

- **Igangsætningspujle** med 3 x 100 mio. kr. anlægstilskud til fælles biogasanlæg og til økologiske biogasanlæg i årene 2010-2012.
- **Ændring af planloven** således at lokalisering af biogasanlæg inddrages i den kommunale planlægning.
- **Tilskudsmæssig ligestilling** ved afsætning af biogas til kraftvarme eller til naturgasnettet.
- **Varmeforsyningsloven**, analyse med henblik på ligestilling af biogasleverandører med naturgasleverandører.
- **Drejebog** for effektiv indpasning af biogas i energiforsyningen.
- **Koordineringsplan** for biogas og gødningsformidling.
- **Biogassekretariatet** er et hold af statslige konsulenter som bistår kommuner, der ønsker det, med lokalisering af biogasanlæg i perioden 2010 til 2012. Bistand fra Biogassekretariatet kan rekvireres gratis af alle kommuner, der ønsker at fremme planlægning for biogasanlæg i kommunen.
- **Forbrænding** af husdyrgødning, bedre rammer herfor vedr. afgiftsmæssig ligestilling og monitoringskrav.

Spørg om placeringer og tilskud

Biogassekretariatet og Fødevarerehverv har hver en stand på konferencen. De er åbne hele dagen, og her vil det være muligt at henvende sig med spørgsmål om henholdsvis anlægsplaceringer og den nye tilskudsordning.

Spørgsmål

Kontakt Marie Louise Madsen, KL: mlm@kl.dk; tlf.: 3370 3290

Program

Vicedirektør Claus Torp, Miljøstyrelsen, er ordstyrer

09.30-10.00 Registrering og kaffe

10.00-10.15 Velkommen til biogaskonferencen,

Om Grøn Vækst og målet med konferencen.

Regeringens Grøn Vækst plan fastsætter et ambitiøst mål for udbygning af biogasanlæg frem til 2020. Målsætningen er, at op til 50 % af husdyrgødningen i 2020 energiudnyttes. Hvis det lykkes at komme godt fra start, vil biogas få en langt mere betydelig plads i energiforsyningen. Målet med konferencen er netop at skabe grundlag for, at kommunerne og branchen får succes med de første projekter.

v/ Administrerende Direktør Arent B. Josefsen, Fødevarerhverv

10.15-10.50 Kommunernes nye forpligtelse til at placere biogasanlæg

Kommunernes ansvar for planlægning af biogas er et fokusområde i Grøn Vækst. God planlægning for biogasanlæg tager afsæt i de overordnede muligheder og ønsker i kommunen. Men der skal tages mange hensyn, når der skal findes egnede placeringsmuligheder for biogasanlæg, fx til husdyrtæthed, infrastruktur, natur-, landskabs- og miljøinteresser. Miljøministeriet har sat et rejsehold i verden for at hjælpe kommunerne med biogasplanlægningen. I oplægget vil der også være fokus på ønsker og forventninger fra centralt hold og på en kommende ændring af planloven, som sigter mod at inddrage lokalisering af biogasanlæg i den kommunale planlægning.

v/ Sekretariatschef Kåre Albrechtsen, Miljøministeriets biogassekretariat

10.50-11.10 Godkendelser af biogasanlæg

Kommunerne skal miljøgodkende biogasanlæg. Det er en godkendelse, som består af forskellige dele. Miljømyndighederne skal godkende biogasanlæggets placering evt. gennem en screening for anlæggets virkninger på miljøet, men første skridt er dog at blive godkendt som listevirksomhed. Hvordan tilrettelægges godkendelsesprocessen, så den bliver mest optimal for ejere og kommune? Hvad skal kommune og ejere særlig have fokus på? Hvordan er sammenhængen til husdyrgodkendelserne?

v/ Miljøingeniør Niels Pedersen, Morsø Kommune og Anne Bjorte Helgren, Biogassekretariatet

11.10-11.30 Pause

11.30-11.50 Finansiering med kommunegaranti

Aftalen om Grøn Vækst beskriver en finansieringsmodel for store biogasanlæg. Et centralt element heri er, at kommunerne helt eller delvist kan stille kommunegarantier for anlægsomkostningerne til disse. Hvilken rolle spiller kommunerne, og hvad er deres ansvar og risiko. Hvilke formalia er der ift. varmforsyningsloven, lånerammer osv.? Hvilke erfaringer er der gjort i forhold til de hidtil ydede garantier til gyllebiogasanlæg?

v/ Seniorrådgiver Ole Dyhr, KommuneKredit

11.50-12.20 Økonomi og beslutningsgrundlag

Økonomien i biogasanlæg giver anledning til usikkerhed og spørgsmål hos kommunerne.

Ofte er kommunegarantien en vigtig forudsætning for realisering af projekterne. Ydermere

er det selvfølgelig afgørende for det enkelte projekts tilblivelse, at investorerne tror på holdbarheden i det økonomiske beslutningsgrundlag. Et omdrejningspunkt i oplægget vil være Energistyrelsens business-case for et stort fælles biogasanlæg. Hvad er de 5-6 vigtigste faktorer, og hvad er aktuelt de største udfordringer og spørgsmål i forhold til produktionsøkonomien? Der vil desuden være fokus på, hvordan forudsætningerne er for en effektiv indpasning i energiforsyningen, dvs. for afsætning af biogassen til kraftvarme versus til naturgasnettet?

v/ Biogasspecialist, cand. brom. Søren Tafdrup, Energistyrelsen

12.20-13.30 Frokost

I frokostpausen kan deltagerne besøge Biogassekretariatet og Fødevarerhvervs stande, hvor man kan spørge om henholdsvis anlægsplaceringer og den nye tilskudsordning.

13.30-14.00 Biogas set fra kommunerne

Der er flere kommuner, der allerede er godt i gang. Hvad og hvordan har de gjort? Hvad er det bedste, de har gjort, og hvad ville de gøre anderledes i dag, hvis de skulle i gang igen? Og hvad er aktuelt deres væsentligste udfordringer? To kommunalpolitikere deler ud af sine erfaringer. Lemvig Kommune gør allerede det, som mange andre kommuner nu siger, at de vil, og Ringkøbing-Skjern forsøger at få nye veje.

v/ Jørgen Nørby, 2. viceborgmester og formand for Teknik- og Miljøudvalget, Lemvig Kommune og Formand for Teknik- og Miljøudvalget Ole Kamp, Ringkøbing-Skjern Kommune

14.00-15.20 Temamøder, (inkl. kaffe og kage)

15.20-15.50 Paneldebat

Panelet samler op på deres indtryk fra dagen. Hvad har gjort særligt indtryk i dag, og hvordan kommer vi videre herfra? Ordstyrer Vicedirektør Claus Torp (Miljøstyrelsen) indleder med at samle op på sine indtryk. Panel:

*Bruno Sander Nielsen (Brancheforeningen for biogas)
Infrastrukturchef Søren Juel Hansen (energinet.dk),
Urban Designer Rudi Saltofte (Nordfyns Kommune),
Formand Evald Vestergaard (Økologisk Landsforening).*

15.50-16.00 Afslutning

v/ Chefkonsulent Christina Egsvang Føns, KL

Temamøder klokken 14.00-15.20

1. Hvordan hænger økonomien sammen i de enkelte projekter?

Temamødet følger op på formiddagens plenumoplæg og går mere i dyden med de økonomiske aspekter. Vi vil se nærmere på forskellige businesscases og på deres forudsætninger. Hvordan håndteres risikoen ved en biogasinvestering i lyset af de variationer i økonomien, der iagttages iblandt eksisterende anlæg? Hvordan sikres det fx, at et anlæg fødes med lave driftsomkostninger?

v/ Søren Tafdrup, Energistyrelsen og Projektleder Søren Lehn Petersen, Videncentret for Landbrug

2. Planlægning og placering

Temamødet tager tråden op efter formiddagens oplæg i plenum, men her vil der være fokus på

dialogen imellem Biogassekretariatet og kommuner, som står over for eller er i gang med at skulle planlægge for biogasanlæg. Der vil være mulighed for at stille konkrete spørgsmål. Samtidig vil der være konkret inspiration fra en kommune, som har været igennem hele planlægningsprocessen.

v/ Kåre Albrechtsen og Anna Dorte Nørgaard, Statens Biogassekretariat og Urban Designer Rudi Saltofte, Nordfyns Kommune

3. Det sidste nye og det lange perspektiv

Biogas- og gyllesepareringsanlægget ved Forskningscenter Foulum er et af verdens største anlæg til forskning i biogas og udvikling af landbrugets produktioner i forhold til energiproduktion. En af kongstankerne er at udvikle hele biogassens forsyningskæde og udvælge de alternative biomasser der i praksis kan komme i spil. Biogas er ikke en ny opfindelse, men det er et område, som har fået fornyet opmærksomhed i kraft af Grøn Vækst aftalen. Vi er fortsat i gang med at afdække mulighederne og bliver klogere for hver dag. Hvad er mulighederne for at putte andet end gylle i anlæggene – såsom enggræs, (natureslet, vejkanter mv, hvor findes det og hvor meget kan høstes), dyrkede afgrøder (majs, roer, jordskokker), affald osv ? Hvordan får vi mere gas ud af gødningen? Hvilke staldsystemer giver den bedste gødning til biogas? Det er blot noget af det, der vil blive drøftet på temamødet.

v/ Seniorforsker Henrik B. Møller Forskningscenter Foulum og Projektleder Knud Tybirk, CBMI

4. Inspiration fra vores naboer

Biogas er ikke kun noget, vi snakker om i Danmark. I vores nabolande er de også godt i gang. Kom og hør om den tyske og den svenske model. Hvad kan vi lære af vores naboer på godt og ondt?

5. Fra naturpleje til biogas

Hvordan kan målsætningen i Grøn Vækst omsættes til praksis, således at de nye biogasprojekter kan indkalkulere et bidrag fra biomasse, dvs. bl.a. grøde, enggræs og tagrør m.m. i deres beslutningsgrundlag? Er der reelle virkemidler, og hvordan kommer der økonomi i det? Vejle Kommune har sammen med LinkoGas lavet et projekt.

v/ Natur- og Miljøteknolog Brian Ørnhøj Petersen, Vejle Kommune og Aage Siig Christensen, LinkoGas

6. Hovedudfordringer, tendenser og visioner i landbruget?

I hvilken retning peger strukturændringerne i landbruget, og hvad betyder det for perspektiverne i biogas, dvs. hvilken rolle kan biogas spille for fremtidens landbrug? Stiller det krav til en anden type anlæg end dem, vi ser i dag? Og hvad betyder det for lokaliseringen af biogasanlæg og store landbrug i det hele taget?

v/Formand Evald Vestergaard, Økologisk Landsforening og landmand og anlægsejer Kent Skaaning

7. Biogassen set igennem forsyningens øjne

Hvordan indpasse biogassen i kommunernes øvrige forsyning? Og hvordan afsættes biogassen til naturgasselskaberne og fjernvarmeselskaberne? Hvordan er priserne for biogas og betingelserne for afsætning? Hvilke standardkontrakter findes der som kan anvendes af aktørerne? Hvad sker der i naturgasselskaberne og fjernvarmeselskaberne, og hvilke muligheder ser de for samarbejde?

v/ Teknisk konsulent Henrik Andersen, Dansk Fjernvarme og Infrastrukturforsker Søren Juel Hansen, energinet.dk